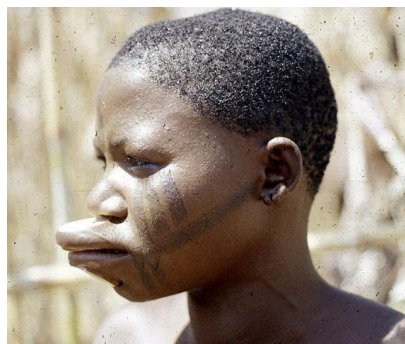

Viatge cultural

Nigèria: de Biafra a Lagos

De l'1 al 29 de novembre de 2019

Presentació

Nigèria és un gegant africà...un gran desconegut i una mina pels amants dels territoris encara verges. Amb quasi bé 190 milions d'ànimes Nigèria està en constant metamorfosi per encaixar entre l'humit Golf de Guinea i l'immens Sàhara més al nord. Després de 10 anys treballant per diferents racons del país, l'antropòleg especialitzat en societat africanes Joan Riera ens convida a endinsar-nos en un destí sorprenent.

El viatge combina etnografia, art, arquitectura, història, i natura. Viatge dissenyat amb cura per gaudir i entendre un país divers, fascinant i amb un gran potencial que encara no s'ha sabut valorar des del món viatger. Joan Riera us acompanyarà i explicarà tot el que cal saber dels balls de màscares zoomorfes dels manglars deltaics del Níger, dels altars per venerar els antics deus i avantpassats, del regnes muntanyesos de l'altiplà de Jos, de la ciutat mil·lenària de Kano, de les tribus nues de la Vall de Kontagora i dels boscos sagrats del poble Ioruba.

Viatge pioner a Arqueonet, especial per esperits inquietos i paladars exigents.

Dates

De l'1 al 29 de novembre de 2019.

Professor acompanyant

Joan Riera

Antropòleg i expert en art africà

Preus

Preu per persona en habitació doble: 4.700 €

Suplement habitació individual: 460 €

Taxes d'aeroport: 250 €

Visat: 150 €

Grup màxim

15 persones

www.arqueonet.net
arqueonet@arqueonet.net
937423014 – 667013352 – 695528467

Agència gestora**Last Places****Allotjaments a Nigèria**

- **BENIN CITY:** Hotel: PROTEA HOTEL
- **PATANI:** Hotel SHAGARY GUESTHOUSE
- **PORT HARCOURT:** Hotel HABITAT HOTEL
- **OHAFIA:** Hotel : KING PALACE
- **MAKURDI:** Hotel: BENUE METROPOLITAN RESSORT
- **BAUCHI:** Hotel FARIA SUIT HOTEL
- **DUTSE:** Hotel: NAKOWA MODERN GUESTHOUSE
- **KANO:** Hotel: PRINCE HOTEL
- **ZARIA:** Hotel: ZANURAKH HOTEL
- **KONTAGORA:** Hotel: SAFARA HOTEL
- **ILORIN:** PAKINN HOTEL
- **OSHOGBO:** ILE GUESHOUSE
- **ABEOKUTA:** CONTINENTAL HOTEL
- **LAGOS:** Hotel: IBIS HOTEL

Pla de vols amb sortida des de Barcelona

Data	Núm.vol	Origen - Destí	Horari	Durada total
Barcelona - Lagos				
01.11.2019	LH1137	Barcelona - Frankfurt	06:55 - 09:05	
01.11.2019	LH568	Frankfurt - Lagos (LOS)	11:05 - 17:40	10:45 h
Lagos - Barcelona				
29.11.2019	LH569	Lagos - Frankfurt	23:40 - 06:10+1	
30.11.2019	LH1124	Frankfurt - Barcelona	07:10 - 09:10	09:30 h

Pla de vols amb sortida des de Madrid

Data	Núm.vol	Origen - Destí	Horari	Durada total
Madrid Barajas - Lagos				
31.10.2019	LH1121	Madrid – Frankfurt	06:15 - 08:55	
31.10.2019	LH568	Frankfurt – Lagos	11:05 - 17:40	11:25 h
Lagos - Madrid Barajas				
28.11.2019	LH569	Lagos – Frankfurt	23:40 - 06:10+1	
29.11.2019	LH1112	Frankfurt – Madrid	10:05 - 12:35	12:55 h

Serveis inclosos

- Acompanyament durant tot el viatge del guia especialista d'Arqueonet: professor Joan Riera
- Vol en classe turista
- Guia de parla castellana
- Xofer de parla anglesa
- Allotjament amb esmorzar inclòs
- Vol interior
- Guies locals
- Visites i excursions
- Assegurança de viatge i cancel·lació

Serveis no inclosos

- Visat Nigèria (es gestionarà a Madrid)
- Menjars i begudes

Inscripció

Per fer la inscripció i la reserva de places cal seguir els passos indicats a continuació:

1. Preinscripció. Es pot fer per qualsevol de les següents vies:

- **Per e-mail:** enviant un missatge a l'adreça arqueonet@arqueonet.net especificant la següent informació:
  - Títol del missatge: "Viatge a Nigèria"
  - Dades de cada participant que s'inscriu: Nom i cognoms, e-mail i telèfon de contacte
- **A través de la pàgina web,** polsant a l'enllaç següent: http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html. En aquest cas cal marcar l'opció "Inscripció a una activitat", emplenar les dades personals i indicar el destí del viatge a l'apartat 'Missatge'.
- **Per telèfon:** als números 937 423 014 o 667 013 352 o 695 528 467
- **Presencialment:** a Arqueonet, carrer Sepúlveda 79 de Barcelona

Les places s'adjudicaran per estricte ordre d'arribada de les sol·licituds de preinscripció.

2. Reserva: un cop feta la preinscripció ens posarem en contacte amb tots els preinscrits per tal de portar a terme els tràmits de reserva (pagaments i requeriments de documentació).**Programa detallat****01/11/2019****BARCELONA – LAGOS**

Vol internacional fins a Lagos. Vol nocturn.

02/11/2019**LAGOS – BENIN CITY** (Esmorzar)

Arribada a Lagos i trasllat a l'hotel. Dutxa, esmorzar i ruta cap a l'est. Per autopista arribarem fins a la mítica ciutat-regne de Benín-City. Visita del museu local i de les poques cases d'estil tradicional Edo (cultura local) que queden en peu. Les muralles de tova vermell segueixen protegint el palau de l'Oba de Benin de les mirades curioses i els esplèndids bronzes realitzats amb la tècnica de la cera perduda són encara una realitat al barri artesanal. Hotel.

03/11/2019**BENIN CITY – WARRI – PATANI** (Esmorzar)

Esmorzar. Ruta cap a la regió del Gran Riu Níger, on mor al golf de Guinea en forma de mil braços. Passarem per Warri, ciutat petroliera i industrial. A Nigèria conviu lo modern amb lo més tradicional i la nostra missió serà aprofundir en el segon aspecte, al 'fet diferencial'. Arribada a Patani, petita ciutat fluvial. Instal·lació a l'hotel i exploració del barri vell.

04/11/2019 (Esmorzar)**PATANI – PORT HARCOURT**

Esmorzar. Matí per a visitar al rei local (això sempre porta sorpreses positives). Visita d'alguna de les velles construccions o temples animistes que puguin sobreviure en aquesta localitat. Seguirem fins a la capital econòmica del Rivers State, Port Harcourt, antic assentament colonial britànic ara dedicat

exclusivament a la producció de gas i petroli, on l'olor imperant és a plàstic cremat. Tot i això, la regió guarda secrets antropològics d'interès que indagarem. Un d'ells és l'illa de Okrika, al sud de la ciutat. Aquest món antic entre manglars ha preservat un bell ritual femení d'iniciació que possiblement no podrem presenciar però que demanarem que ens facin una demostració. Cultura Ogoni a tot color! Allotjament.

05/11/2019**PORT HARCOURT – OHAFIA (160 km)** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins poblat Ogoni per a veure els temples i els balls de màscares de gran bellesa. Després de la visita ens endinsarem al país Ibo o Igbo. Els Ibo es van aixecar contra el govern central nigerià entre 1963 i 1970 proclamant la secessió del seu territori tribal original, conegut com Biafra. Ja en ple país Ibo pararem en pobles de camí a Ohafia per a descobrir la cultura local (temples animistes i màscares). Arribada a Omahia i trasllat a l'hotel. Primeres visites a la tarda.

06/11/2019**OHAFIA** (Esmorzar – dinar)

Esmorzar i introducció a la cultura Ibo més profunda. Visitarem el tresor de màscares antigues de Okwanko i el temple (shrine) de Obunkwa. Xerrada amb el sacerdot per a veure les diferències amb els rituals vudú de Benín i regió yoruba. Passeig pels antics carrers del centre de Ohafia. Dinar tradicional ibo i de tarda visita a poblat tradicional. Hotel.

07/11/2019**OHAFIA – MAKURDI (342 km)** (Esmorzar – dinar – sopar)

Esmorzar. Deixem enrere Biafra per penetrar en les terres del riu Benoue, el segon més gran de Nigèria. Parades en poblats i mercats de la ruta buscant característiques visuals de les ètnies de la regió. Arribada a Makurdi, capital de Benoue amb port sobre el riu. Hotel.

08/11/2019**MAKURDI – JOS (159 km)** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins al Nord. Parades en poblats (aquí es comença a veure arquitectura vernacla) de les ètnies idoma i igala, en procés d'islamització però amb 'illes de resistència animista'. Arribarem a Jos, antiga ciutat minera fundada pels anglesos a principis del S-XX. Clima agradable, paisatge bonic i una barreja etnolingüística molt rica. El tema és trobar una ètnia 'resistent' al canvi o que es resisteix més que les altres. Segons els estudis parlariem dels angas, que tractant relats etnogràfics interessats dels colons van ser antropòfags fins a 1922. Els poblats més allunyats (a les muntanyes conserven gran part de l'arquitectura vernacla, les sitges amb fetitxes incrustats ens recorden una mica al país dogon). Un món desconegut que perviu al costat del progrés nigerià. Nit en hotel i el dia següent anirem al poblat dels angas.

09/11/2019**JOS – REGNE ANGAS** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins Pankshin, poble comercial i base per entrar al petit regne animista angas i explorar els poblats muntanyencs per conèixer aspectes de la cultura agrícola. Salutacions als caps locals i visita de diferents poblats per admirar l'arquitectura vernacla i xerrar amb la gent. Destaca el vell sacerdot creador de pluja que viu en un temple al capdamunt d'un dels poblats. 2 hores de caminada en pendent no molt acusada. Nit en tendes en el poblat.

10/11/2019**REGNE ANGAS – TRIBU ZULAWA** (Esmorzar)

Esmorzar i comiat dels angas. Retorn a Jos i ruta fins a Bauchi. Allà visitarem un altre grup tribal, els Zulawa. Les àvies llueixen els tatuatges facials que van ser mítics en la fotografia etnogràfica dels anys 1970s. Un món que desapareix però que perviu en la música i els graners interiors de gran bellesa. Nit en tendes.

11/11/2019**TRIBU ZULAWA – BAUCHI** (Esmorzar)

Visita pintures rupestres i visita dels diferents clans zulawa per a veure les diferències culturals: modificacions corporals i construccions. Aquí no vénen turistes de cap manera i només per això ja val la pena. Després de la visita seguirem fins Bauchi. Hotel.

12/11/2019**BAUCHI – KAFIN MADAKI – DUTSE (163 km)** (Esmorzar)

Esmorzar hotel. Ruta fins a l'emirat més tradicional del nord de Nigèria. Acollida per l'emir i nit al palau. Retorn a l'Edat mitjana. Ritual de Durbar per rebre't. Visita del mercat i del palau reial (si ens donen permís). Veurem també la lluita lliure tradicional de Bauchi, coneguda com a 'kokowa' i / o boxa 'dambe'. Visita al poblat animista prop de Madaki. Més experiències amb la cort reial. Després de la visita, seguirem fins l'Emirat de Dutse on passarem la nit. Hotel.

13/11/2019**EMIRAT DE DUTSE (2 h)** (Esmorzar)

Esmorzar. Rebuda per part dels prínceps hereus. Entrevista amb l'emir, un intel·lectual educat al Regne Unit. Visita del palau antic i les velles muralles, paisatge lunar. Nit a palau.

14/11/2019**DUTSE – KANO** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins a la mítica capital del nord de Nigèria i urbs més important del Sahel. Els orígens de Kano, que era un dels estats originals haussa, es remunten a l'any 900. L'Islam es va imposar a la zona probablement entre els segles XII i XIV. Els fulani la van conquerir al segle XIX, i va romandre en el seu poder fins que el 1903 va ser colonitzada per l'Imperi Britànic. La ciutat segueix estant emmurallada. Ens instal·larem a l'hotel i visitarem la zona antiga al voltant del palau reial i del mercat de tarda. Hotel.

15/11/2019**KANO** (Esmorzar)

Esmorzar i últimes visites a algun tram de la muralla de tova i porta d'entrada. Exploració del mercat més antic d'Àfrica: amulets, cuirs, gandures de cotó ... Visita dels tenyidors i dels barris populars. Sopar al palau si és possible. Hotel.

16/11/2019**KANO** (Esmorzar)

Esmorzar. Segon dia per explorar aquesta enorme i antiga ciutat del Sahel africà. Visita del mercat de camells. Al voltant de Kano hi ha llocs interessants per a explorar: antics palaus, poblats, artesans... Hotel.

17/11/2019**KANO – ZARIA** (Esmorzar – sopar)

Esmorzar a l'hotel i xerrada amb el guia sobre les activitats del dia. Ruta fins Zaria, l'emirat haussa més ben conservat del nord de Nigèria. Palau decorat, emir tradicionalista i el barri vell parat en el temps. Visita del mercat central i sopar amb un dels prínceps de l'emirat. Allotjament en hotel.

18/11/2019**ZARIA – TERRITORI NUPE/GWARI** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins a la regió Nupe, ètnia famosa per l'art decoratiu a casa seva i peces de ceràmica negra. Al costat dels nupe, en gran part islamitzats, viuen els gwari, encara adeptes a la religió africana. En alguns clans el tatuatge segueix practicant-se. El nostre objectiu serà conèixer de prop als nupe i als gwari. Nit a poblat en tendes.

19/11/2019**TERRITORI NUPE/GWARI – TRIBU KAMBERI** (Esmorzar)

Esmorzar. Seguirem explorant el territori gwari de camí cap a la zona tribal més sorprenent de Nigèria, la regió kamberi. Es tracta d'una tribu agricultora molt gelosa de la seva identitat i que ha conservat elements estètics com els pentinats, pírcings labials i tatuatges corporals que la majoria de pobles africans han anat perdent. Passarem 2 dies amb aquesta gent per conèixer-los, fer fotos i gaudir d'un territori encara salvatge i amb prou feines explorat. Tendes.

20/11/2019**TRIBU KAMBERI** (Esmorzar)

Esmorzar i dia de convivència amb els kamberi. Ens acompanyarà Shuaib, el guia que parla hausa i que els homes kamberi fan servir per comerciar. Així podrem entrar a l'interior dels poblats (accés a peu o amb moto). Amb el permís dels líders locals entrarem en la profunditat dels poblats més remots amb un intèrpret local per poder parlar amb les dones (moltes tenen por dels estrangers). Tendes al poblat.

21/11/2019**TRIBU KAMBERI – TRIBU DUKKAWA** (Esmorzar)

Esmorzar. Després acomiadar-nos dels kamberi anirem fins al territori dels dukkawa, ètnia veïna que tradicionalment també s'ha tatuat però ara només es veu en els cossos de les dones de més de 40 anys (molt bells). Al voltant de Dukku podem trobar membres de la tribu i explorar poblats (bells graners decorats). Tendes.

22/11/2019**TRIBU DUKKAWA – KONTAGORA** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins a la capital regional de Kontagora. Visita de poblats fulani (tatuats) en ruta. Arribada i trasllat a l'hotel per recuperar-nos una mica. Hotel amb dutxa i lavabo.

23/11/2019**TRIBU DUKKAWA – ILORIN** (Esmorzar)

Esmorzar. Ens acomiadarem del món haussa islamitzat (amb illes de resistència animista) i creuarem el riu Níger per entrar en ple país Ioruba, ètnia dominant a Nigèria, famós per la seva cultura rica en música, rituals i art cerimonial. Ilroin és a més la ciutat de Shuaib i us podrà ensenyar els racons més interns de la ciutat. Hotel.

24/11/2019**ILORIN** (Esmorzar)

Esmorzar. Dia per explorar Ilorin; mercat, palau del rei, barri artesans i els barris populars de la mà del nostre cicerone que mirarà d'organitzar un egungun, ball dels morts vivents. Als afores de Ilorin també hi ha campaments de nòmades mbororo que podrem visitar. Hotel.

25/11/2019**ILORIN – OSHOGBO** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins Oshogbo, ciutat sagrada del poble yoruba. Aquí trobarem el primer patrimoni de la Unesco de Nigèria (el segon és el regne de Sukur, frontera Camerun). Visita del bosc sagrat, habitat per primats i ple d'escultures de l'artista austríaca Susanne Wenger que representen els antics déus del panteó Orixá. Recorregut per aquesta ciutat amb diversos temples de culte animista, tallers d'artistes i l'herència única de Madam Wenger. Hotel.

26/11/2019**OSHOGBO – ABEOKUTA** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins a una altra ciutat important del món yoruba: Abeokuta. Visita de la roca sagrada (on solien amagar-se, escapant de les ràtzies esclavistes) i del palau de l'Oba (rei) i tour pel mercat de teles (indi tradicional yoruba). A la tarda, visita del temple Orissa per veure ritual si possible. Hotel.

27/11/2019**ABEOKUTA – LAGOS** (Esmorzar)

Esmorzar i ruta fins al mar. Entrada a la ciutat més poblada de l'Àfrica Negra; 20 milions d'habitants, és com una Índia africana, brutal i espectacular. El programa quedarà marcat pels horaris del trànsit (que és monstruós). Interessant: Illa de Lagos, museu, barri vell (el que queda), el Shrine -on tocava Fela Kuti, el músic més internacional de Nigèria- i el barri flotant de Makoko (projecte molt interessant d'escola flotant, destruïda per tempesta de fa 1 any). Hotel.

28/11/2019**LAGOS – VOL NOCTURN** (Esmorzar)

Esmorzar i últimes visites i compres (música, teles ...). A l'hora prevista trasllat a l'aeroport. Cal coordinar bé la 'fugida' de Lagos per no quedar atrapat en el vesper viari. Vol nocturn.

29/11/2019**ARRIBADA A CASA**

Arribada a casa i fi dels nostres serveis